

Mgr. Jan Zelenka

*Český kníže a saský vévoda ve 12. století
(Srovnání knížectví „Čechů“ se saským vévodstvím Jindřicha Lva)*

Rigorózní práce
Ústav českých dějin, filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Praha 2006

Posouzení práce

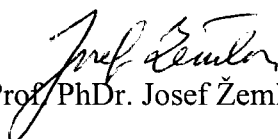
Problematika struktury a uspořádání přemyslovských Čech má již v historiografii poměrně slušnou tradici, a to nejen v naší, ale také v zahraniční (zejména německé) literatuře. O systémové srovnání českého přemyslovského knížectví 12. století se saským vévodstvím Jindřicha Lva (1142-1180) se nyní na základě solidní srovnávací základny pokusil Mgr. Jan Zelenka. Velkou pozornost věnoval především Jindřichovu postavení na německém severovýchodě, jmenovitě v „jeho“ saském vévodství. Jan Zelenka ukázal, že vedle vlastní Jindřichovy domény byla tato oblast protkána sítí poměrně komplikovaných lenních a závislostních pout, které Jindřichovo postavení nedovolují přesněji charakterizovat a které jeho „vládní“ autoritu značně limitovaly. Především se ukazuje, že jeho pravomoci na tomto území nebyly stejné a rovnovážné, nýbrž naopak se vyznačovaly pestrostí individuálních vazeb. Naproti tomu české knížectví Přemyslovců bylo útvarem zcela odlišným. Představovalo územně celistvý a poměrně rozlehlý útvar, nad nímž se vcelku rovnovážně rozprostřela vrchní panovnickova moc. To jsou poznatky, které starší literatura ne vždy brala na vědomí.

Mgr. Jan Zelenka předložil zajímavý příspěvek jak k oblasti komparace vládních struktur na území střední Evropy, tak k postavení přemyslovských Čech v rámci Říše. Práce se vyznačuje důkladnou znalostí nejen naší domácí, ale především cizí (zejména německé a německojazyčné) produkce. Na potřebné úrovni zvládl práci s písemnými prameny a na úrovni se zorientoval ve velmi složité problematice vnitřních poměrů na německých územích středověké Říše.

Předloženou rigorózní práci Mgr. Jana Zelenky *Český kníže a saský vévoda ve 12. století (Srovnání knížectví „Čechů“ se saským vévodstvím Jindřicha Lva)* mohou proto

odpovědně doporučit k úspěšné obhajobě, neboť splňuje všechny předpoklady, které jsou tyto práce kladené.

Praha, 13. prosince 2006

Prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc.